

Tyskland efter Loven af 1899 ere komne ind under Statskontrol, og at der er givet aldeles bestemte Regler, hvorefter disse Banker skulle indrettes. Dernæst have vi Stats- og Kommunehypotekbanker, hvoraf jeg maa nævne to forskellige Typer. Disse saakaldte „Landesbanken“, „Provinzialhilfskassen“, „Landeskreditkassen“ komme ind under en af disse to Former. Begge Arter ejes af Amtet (*Provinzen*). I Oldenburg, Brunsvig og Kassel, kort sagt paa saadanne Steder, hvor der af en eller anden Grund ikke har kunnet danne sig selvstyrende Kreditforeninger, har man oprettet en Art Statsbank eller rettere sagt Amtsbank, idet vedkommende Landkreds eller Provins har oprettet en Hypotekbank og garanterer for Obligationerne. Denne Garanti er for øvrigt, saa vidt jeg ved, ubegrænset.

Den anden Form finde vi i Rhinprovinserne, Westphalen og Hessen. Den har den Ejendommelighed, at der af disse Banker ikke udstedes egne Obligationer som af de andre Hypotekbanker, men at Bankerne derimod faa Statsobligationer fra Regeringen, der saa til Gengæld har Panteret i alle de private Obligationer, Banken ligger inde med. Der er det ganske ejendommelige ved den Form, at det, som den offentlige Bank udsteder, er ikke egne Obligationer, men Statsobligationer. Det er en Metode, for hvilken der er noget, der taler, naar man kommer saa vidt, at Staten skal overtage en Generalgaranti for alle Kreditforeningsobligationer. Disse nævnte Centralkasser skal jeg blot gennemgaa ganske kortelig, da jeg nok tror, det vil have nogen Interesse. De findes ikke alene i Tyskland, men ogsaa udenfor dette Land. Man har saaledes i Svejts 9 *Cantonalkasser*, der ere indrettede efter det samme Princip. Det er altsaa offentlige Hypotekbanker, hvor det offentlige yder hel eller delvis Garanti. I Østerrig er det samme Tilfældet. Der er der i de enkelte Landsdele oprettet Kasser, der udstede Obligationer mod private Pantebreve som Dækning. I Rusland har man saa det rene Princip, som det ærede Medlem, der nu satte sig (Neergaard), vilde være glad ved. Der har man Adels- og Bondebanker, der tilsammen udstede for 500 Mill. Rubler med fuld Statsgaranti for disse to Bankers Obligationsbeholdninger.

Selvfølgelig er der ogsaa private Banker, der virke som private Banker. I Frankrig har man „Crédit foncier“, der halvt er Statsbank og halvt privat Bank,

og som virker ved Opkøb af Obligationer paa den Maade, som ønskes i det foreliggende Forslag. De Herrer ville altsaa se, at der er mange andre Former end den her foreslaaede Form, Former, der med Hensyn til deres Art ere saa forskellige som Salgskasser, Centralkreditforeninger og Hypotekbanker. Med Hensyn til Forholdet til Staten have vi ogsaa forskellige Arter: ligefra rent private Banker uden nogen som helst Statskontrol eller Statsgaranti til Banker med Statsgaranti, eller delvist garanteret ved Henlæggelse, og endelig helt op til den fuldstændige Statsgaranti, som visse ærede Medlemmer ønske. Vi have saaledes ganske forskellige Former, og der findes desuden den Form, at det er Byen, Staten eller Amtet, der kan eje Banken. Byen Düsseldorf har saaledes en højst ejendommelig Bykreditforening, som er ganske morsom. Det er Byen, der ejer Banken og giver den sine Obligationer, saaledes at Düsseldorfs Kommunes store Gæld for en stor Del er funderet i privat Pantegæld.

Med Hensyn til Maaden at udstede paa, har man ogsaa mange forskellige Former. Man har saaledes et Centralpapir, der gaar alene, eller man har Centralobligationer, der gaa ved Siden af de enkelte Afdelings Obligationer, som man har i Tyskland. Man har ogsaa det Forhold, at der kun kan udstedes Centralpapirer for en vis Art, nemlig for amortisable Obligationer, og man har ogsaa andre Former, hvorpaa Laan kunne gives, idet en Centralbank kan udstede direkte til Laantageren, altsaa direkte give ham, Penge, eller ogsaa kan den virke gennem en Kreditforening, eller for det tredje virke ganske paa den Maade, som her foreslaas, som opkøbende i det aabne Marked. Vi have ogsaa i den Henseende forskellige Principper, dels at Centralbanken kan give Pengene i Centralen enten til Kurs eller til pari og enten i egne Obligationer eller i Statsobligationer. Der er altsaa en uendelig Mængde Former, og den, der her er valgt, er paa en Maade en Sammenblanding af de forskellige Former, og den har delvis Interesse, for saa vidt som den i en enkelt Retning er ny. I Virkeligheden er den mindre lig de forskellige Hypotekbanker end den Trustbank, som f. Eks. er knyttet til det tyske Smaabevæsen. Disse Privatbaner kunne ikke selv skaffe sig de Penge, de have Brug for, og maa derfor have en større Bank til at skaffe sig Penge og til at købe deres Obligationer